

บทที่ 6

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ในสถานการณ์ปัจจุบัน “อาชญากรรม” เป็นปัญหาที่กระทบโดยตรงต่อความสงบเรียบร้อยของบ้านเมืองและความมั่นคงของประเทศเป็นอย่างมาก และความรุนแรงของอาชญากรรมนี้ยังสร้างความเสียหายเดือดร้อนต่อประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ ในด้านความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน และความไม่สงบสุขเรียบร้อยของคนในชุมชนท้องถิ่นต่อการดำรงชีวิตประจำวัน และสร้างความเสียหายต่อประเทศชาติ ด้านเศรษฐกิจ สังคม รวมถึงการพัฒนาประเทศอีกด้วย เมื่อพิจารณาถึงแหล่งที่มาของอาชญากรรมแล้วพบว่าส่วนใหญ่จะเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นโดยคนในชุมชนท้องถิ่นเป็นผู้ก่ออาชญากรรมขึ้นเอง สร้างความเสียหายเดือดร้อนต่อคนในชุมชนกันเอง อาชญากรรมยังคงมีอยู่ในชุมชนท้องถิ่น และมีแนวโน้มเกิดเพิ่มมากขึ้นหากไม่มีมาตรการป้องกันในรูปแบบอื่นที่ดีในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมให้ลดลงได้

ปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในทุกวันนี้มีหน่วยงานปราบปรามและป้องกันโดยตรงคือสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งแยกหน่วยงานตำรวจออกเป็นตำรวจนครบาลมีอำนาจหน้าที่ในการปราบปรามและป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานคร และตำรวจภูธรมีอำนาจหน้าที่ในการปราบปรามและป้องกันอาชญากรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นนอกกรุงเทพมหานคร ซึ่งย่อมหมายความว่ามีการกระจายไปทั่วทุกแห่งของประเทศและแม้จะสามารถปราบปรามอาชญากรรมลงไปได้จนกระทั่งสามารถผู้กระทำผิดไปลงโทษได้เป็นจำนวนมากจนก่อให้เกิดปัญหานักโทษล้นเรือนจำ แต่ถึงกระนั้นก็ตามอาชญากรรมก็มีได้ลดน้อยลงไปคงมีแต่จะเพิ่มมากขึ้นจนเกินกำลังตำรวจที่จะปราบปรามให้ลดน้อยลงไปได้ ดังนั้นการวิจัยจึงได้มีแนวคิดการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยนำเอาหลักการกระจายอำนาจการปกครองในระบอบประชาธิปไตยมากำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้จัดตั้งตำรวจท้องถิ่นในกำกับขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และนำเอาแนวคิดของ Sir Robert Peel นายตำรวจอังกฤษที่กล่าวว่า “ตำรวจคือประชาชน ประชาชนคือตำรวจ” ซึ่งย่อมหมายความว่าให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการปราบปรามอาชญากรรมดังเช่นตำรวจเพื่อให้เป็นองค์กรในระดับท้องถิ่นที่จะทำหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น ดังนั้นการวิจัยจึงได้กำหนดหัวข้อวิจัยคือ “กฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น” โดยการนำเอาคำตอบที่ได้จากการวิจัยมาจัดทำเป็นกฎหมาย

จัดตั้งท้องถิ่นเพื่อให้เป็นต้นแบบของกฎหมายที่สามารถนำไปปรับใช้เป็นกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นได้

การวิจัยได้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ ประกอบด้วย การวิจัยเอกสารที่เป็นแนวคิด ทฤษฎี และหลักการที่เกี่ยวข้อง กฎหมายต่างประเทศ คือ สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส และญี่ปุ่น ที่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น เพื่อเป็นแนวทางการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นของไทย กฎหมายไทยที่เกี่ยวข้อง การสัมภาษณ์เชิงลึก ตามประเด็นสัมภาษณ์ที่กำหนดไว้โดยมีประชากรสัมภาษณ์ คือ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และ ภูธร นายกองบังคับการบริหารส่วนตำบล ผู้นำชุมชน และอาสาสมัครตำรวจบ้าน รวมประชากรสัมภาษณ์ 11 คน การมีส่วนร่วมออกแบบ ร่วมออกแบบเป็นวิธีวิทยาการวิจัยใหม่ที่กำหนดให้ประชากรผู้มีส่วนได้เสียจำนวน 16 คน มาร่วมออกแบบกฎหมายจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น และเมื่อได้ร่างกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นแล้วได้นำคำตอบจากการวิจัยทั้งหมดสู่การรับฟังความคิดเห็นประชาชนที่เกี่ยวข้อง เพื่อวิพากษ์และให้ข้อเสนอแนะ ที่การวิจัยนำไปปรับปรุงกฎหมายที่จัดทำขึ้นมานั้นเป็น พระราชบัญญัติต้นแบบจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น พ.ศ.....

ผลการวิจัยสรุป และ อภิปรายผล ได้ ดังนี้

1. สรุป อภิปรายผล

การวิจัยกำหนดเป้าหมายอันเป็นวัตถุประสงค์หลักของการวิจัยคือการจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยนำเอาข้อค้นพบจากการวิจัยไปสู่การจัดทำเป็นกฎหมาย เพื่อเป็นต้นแบบสำหรับการจัดทำกฎหมายเพื่อการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น และการวิจัยขอสรุปผลการวิจัยพร้อมทั้งอภิปรายผลตามประเด็นข้อสรุปในเชิงการบูรณาการร่วมกันระหว่างข้อสรุปกับการอภิปรายผล

ข้อค้นพบของการวิจัยสรุปได้ดังนี้

เหตุผลที่นำไปสู่การวิจัยสรุปได้ว่ามาจากการมีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นเป็นจำนวนมากและสร้างความเสียหายเดือดร้อนแก่คนที่อาศัยอยู่ในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ โดยตรง ความร้ายแรงของอาชญากรรมระดับและขยายวงกว้างส่งผลกระทบต่อประชาชนระดับท้องถิ่นถึงระดับชาติมากยิ่งขึ้นในด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ความเป็นอยู่อย่างหวาดระแวง ความกลัวจะตกเป็นเหยื่อของอาชญากรในทุก ๆ เวลาทุกสถานที่ตลอด 24 ชั่วโมง อาชญากรรมยังส่งผลกระทบต่อประเทศในด้านเศรษฐกิจ สังคม ความมั่นคง และการพัฒนาประเทศหยุดชะงักลงได้ ในขณะที่องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันและปราบปรามในปัจจุบันคือตำรวจแห่งชาติที่แม้จะได้มีการกระจายหน่วยงานเป็นตำรวจภูธรก็ตามแต่ก็มีกำลังพลที่ไม่

เพียงพอทำให้ประสิทธิภาพในการปราบปรามอาชญากรรมน้อยลงทำให้อัตรการมีปัญห
อาชญากรรมเพิ่มขึ้นทุกปี การวิจัยจึงนำเอาหลักการ ประชาชนคือตำรวจ ตำรวจคือประชาชน มา
ทำการศึกษาและวิจัยเพื่อนำไปสู่การจัดทำเป็นตำรวจท้องถิ่น ภายใต้การปกครองระบอบ
ประชาธิปไตยที่มีการกระจายอำนาจการปกครองไปสู่ส่วนท้องถิ่น

เมื่ออาชญากรรมเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น ก็ต้องให้ประชาชน ชุมชนท้องถิ่นและองค์กร
ภาคเอกชน เข้ามามีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาอาชญากรรมให้ลดน้อยลง ในรูปแบบองค์กรใหม่
คือ “ตำรวจท้องถิ่น” สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าป้องกันปราบปรามอาชญากรรม
การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยในชีวิต
และทรัพย์สินของคนในชุมชนท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจปกครองและเพื่อสร้างความ
ปลอดภัย ความสงบเรียบร้อยของคนในชุมชนท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นทำหน้าที่
เป็นตำรวจประจำในท้องถิ่นของตนเอง

สำหรับฐานอำนาจในการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นได้
นั้นการวิจัยสรุปกฎหมายที่เป็นฐานอำนาจ คือ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560
กฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 3 รูปแบบ ยกเว้น องค์การบริหารส่วนจังหวัด และ
กรุงเทพมหานคร คือ ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พ.ศ. 2496 มาตรา 50 (1) การรักษาความสงบ
เรียบร้อยของประชาชน เทศบาลเมือง มาตรา 53 (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50 เทศบาลนคร
มาตรา 56 (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วน
ตำบล พ.ศ.2537 มาตรา 22 และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542
มาตรา 62 (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอน
การกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 ซึ่งกฎหมายดังกล่าวสอดรับในการ
จัดตั้งตำรวจท้องถิ่น

การวิจัยได้คำตอบถึงรูปแบบตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศที่สามารถใช้เป็นแนวทางใน
การจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นได้ สรุปสาระสำคัญของรูปแบบตำรวจท้องถิ่นต่างประเทศ 7 ประเทศ คือ
สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส เยอรมนี เนเธอร์แลนด์ อิตาลี และญี่ปุ่น ได้ 3 ระบบ คือ

1) ระบบตำรวจท้องถิ่น (Local Police) เป็นรูปแบบของการกระจายอำนาจการ
บริหารงานตำรวจไปสู่องค์กรปกครองท้องถิ่น เป็นตำรวจในรูปตำรวจประจำรัฐ ตำรวจประจำเมือง
ตำรวจเทศบาล เป็นต้น เนื่องจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรับรู้ปัญหา และความต้องการของ
ท้องถิ่นเป็นอย่างดี การจัดการเพื่อแก้ไขปัญหาเป็นการใช้ทรัพยากรของท้องถิ่นโดยคนในท้องถิ่น
นั้น สามารถทำได้รวดเร็วทันต่อเหตุการณ์ และตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจึงตอบสนองความต้องการ
ของท้องถิ่นได้ดีกว่ารัฐบาลส่วนกลาง เท่ากับเป็นการแบ่งเบาภาระของรัฐบาลกลางได้ ประเทศที่มี

ระบบนี้ คือ อังกฤษ สหรัฐอเมริกา และประเทศในยุโรปอื่นบางประเทศ เช่น เนเธอร์แลนด์ สวิสเซอร์แลนด์

2) ระบบการตำรวจแห่งชาติ (National Police) เป็นระบบการตำรวจที่จัดขึ้นโดยรัฐบาลกลาง ซึ่งมีอำนาจบริหารการควบคุมดูแลกิจการตำรวจทั่วประเทศ การบริหารกิจการตำรวจจึงมีศูนย์รวมอำนาจอยู่ที่ส่วนกลาง เพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันของชาติ (Unity of the Nation) และ มุ่งความเป็นเอกภาพของชาติเป็นสำคัญ ประเทศที่เป็นแบบฉบับ คือ ฝรั่งเศส อิตาลี สเปน และประเทศกำลังพัฒนาส่วนมาก เช่น ไทย

3) ระบบการตำรวจแบบผสม มี 2 รูปแบบ คือ

(1) ระบบตำรวจที่มีระบบตำรวจท้องถิ่นและตำรวจแห่งชาติด้วย เช่น สหรัฐอเมริกา มีตำรวจ เอฟ บี ไอ (Federal Bureau of Investigation : F.B.I.) มีอำนาจในการรักษากฎหมายทั่วประเทศ อังกฤษมีตำรวจนครบาล (London Metropolitan Police Force) แต่รัฐบาลกลางก็มีอำนาจควบคุมกิจการตำรวจที่แต่ละท้องถิ่นจัดขึ้น เช่นการออกกระเปียบ และกฎ ข้อบังคับ การอนุมัติงบประมาณสนับสนุนท้องถิ่น ความแตกต่างระหว่างตำรวจแห่งชาติและตำรวจท้องถิ่น ก็คือตำรวจท้องถิ่นมีอำนาจและหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย และป้องกันปราบปรามอาชญากรรม ในชุมชนต่าง ๆ ในมลรัฐ ส่วนตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจและหน้าที่ดำเนินกิจการทั่วประเทศ

(2) ระบบตำรวจที่มีการดำเนินการบริหารจัดการร่วมกันระหว่างรัฐบาลกลางกับท้องถิ่น เป็นระบบของญี่ปุ่น โดยที่รัฐบาลญี่ปุ่นเห็นว่า การกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่นเป็นแนวคิดที่มีประโยชน์มาก จึงยังคงให้ประชาชนในท้องถิ่นเลือกผู้ที่จะมาปฏิบัติหน้าที่ในกิจการตำรวจท้องถิ่น รูปแบบตำรวจของญี่ปุ่นจึงเป็นการผสมผสานระบบตำรวจระหว่างรัฐบาลกลาง และส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบกิจการตำรวจร่วมกัน ซึ่งปรากฏว่าตำรวจญี่ปุ่นเป็นตำรวจที่มีประสิทธิภาพแห่งหนึ่งในโลก

ข้อสรุปของการวิจัยได้เลือกระบบตำรวจท้องถิ่นของประเทศญี่ปุ่น ซึ่งมีรูปแบบตำรวจคล้ายกับของไทย คือ มีทั้งตำรวจแห่งชาติ และตำรวจท้องถิ่น ส่วนของไทยมีเพียงตำรวจแห่งชาติหากมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นก็จะเหมือนของประเทศญี่ปุ่นซึ่งได้ชื่อว่าเป็นประเทศที่มีอาชญากรรมเกิดขึ้นน้อยมากเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศอื่น โดยที่รูปแบบตำรวจของญี่ปุ่นเป็นการผสมผสานระบบตำรวจระหว่างรัฐบาลกลาง และส่วนท้องถิ่นรับผิดชอบกิจการตำรวจร่วมกัน ตำรวจญี่ปุ่นเป็นตำรวจที่มีประสิทธิภาพแห่งหนึ่งในโลก ด้วยเหตุผลอื่นประกอบ คือประเทศญี่ปุ่นเป็นประเทศที่อยู่ในทวีปเอเชีย เช่นเดียวกับไทย มีวัฒนธรรม ประเพณี สังคม คล้ายคลึงกับประเทศไทย มีระบบตำรวจแห่งชาติและระบบตำรวจท้องถิ่น ที่บริหารจัดการได้ดี ระบบตำรวจแห่งชาติ มีคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนแห่งชาติ กำกับดูแล ส่วนระบบตำรวจท้องถิ่น ในการ

บริหารงานตำรวจแต่ละจังหวัด รวมทั้งตำรวจนครบาล อยู่ในความรับผิดชอบของผู้ว่าราชการจังหวัดและคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยประชาชนของจังหวัด

สำหรับประเทศไทยนั้น มีรูปแบบตำรวจในปัจจุบัน คือ ระบบตำรวจแห่งชาติซึ่งการวิจัยสรุปได้ว่าไม่สามารถที่จะควบคุม ป้องกันปัญหาอาชญากรรมได้ทั่วถึงทั้งประเทศซึ่งปรากฏชัดจากสถิติอาชญากรรมที่มีเพิ่มขึ้นทุกปี และจากการตรากฎหมายขึ้นใหม่เพื่อแก้ไขปัญหาอาชญากรรม แต่เป็นการแก้ไขปัญหาปลายเหตุคือ พระราชบัญญัติใกล้เกลี่ยข้อพิพาท พ.ศ. 2562 นำมาใช้ในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดกำลังตำรวจของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และภารกิจมากมายเกินกว่าที่จะป้องกันอาชญากรรมได้จะเห็นได้จากการตรากฎหมายขึ้นใหม่ คือ พระราชบัญญัติตำรวจศาล พ.ศ. 2562 เพื่อให้มีตำรวจเป็นของหน่วยงานศาลยุติธรรมเอง

การจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นนั้นจากคำตอบการวิจัยสรุปได้ว่าไม่ได้มีความขัดแย้งกับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ดังนี้

ด้านอำนาจหน้าที่

สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 6 (3) (4) บัญญัติให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีอำนาจหน้าที่รับผิดชอบ ป้องกันและปราบปรามการ กระทำความผิดทางอาญา และรักษาความสงบเรียบร้อย ความปลอดภัยของประชาชนและความมั่นคงของราชอาณาจักรเป็นหน่วยงานในกระบวนการยุติธรรมทางอาญาที่มีหน้าที่ความรับผิดชอบสำคัญในการดูแลความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ตามโครงสร้างองค์กรสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และปฏิบัติหน้าที่อื่นเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนให้การปฏิบัติการตามอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย ส่วนอำนาจหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่นป้องกันอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในเขตพื้นที่รับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเท่านั้น และกำหนดขอบเขตแห่งอำนาจหน้าที่เฉพาะประเภทคดี ซึ่งเป็นการแบ่งเบาภารกิจและสนับสนุนด้านกำลังตำรวจให้กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติอีกด้วย

การมีตำรวจท้องถิ่นยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์สำนักงานตำรวจแห่งชาติ 20 ปี เป็นแนวทางในการบริหารเพื่อให้เกิดการปฏิบัติงานของตำรวจร่วมกับประชาชน แต่จะประสบความสำเร็จได้มากน้อยเพียงใด ขึ้นอยู่กับการร่วมมือระหว่างตำรวจกับประชาชน ที่จะปฏิบัติงานร่วมกันในการรักษาและสร้างชุมชนให้เข้มแข็งและแก้ไขปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น แนวคิดนี้ทางสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ดำเนินการแล้วด้วยการจัดตั้งหน่วยตำรวจ “ มวลชนและชุมชนสัมพันธ์ ” ทำหน้าที่ในการประชาสัมพันธ์ชักชวนให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมกับตำรวจในการป้องกันอาชญากรรมในชุมชนในรูปแบบของอาสาสมัครซึ่งจะเป็นผู้ช่วยตำรวจในการ

ปฏิบัติการ แต่ก็มีปัญหาในการปฏิบัติงานร่วมกับตำรวจเพราะทุกครั้งตำรวจชั้นประทวนระดับจ่าตำรวจจะทำหน้าที่ปฏิบัติการร่วมกับประชาชนในบางกรณีเท่านั้น เช่น การลาดตระเวนภายในชุมชน การตั้งจุดตรวจ หรือจุดสกัด เมื่อกรณีมีเหตุร้ายจำเป็นหรือเหตุการณ์ฉุกเฉินเร่งด่วน ปฏิบัติตามกฎหมายระเบียบ คำสั่ง โดยเคร่งครัด และสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ซึ่งเป็นเป้าหมายในการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืนตามหลักธรรมาภิบาล มุ่งเน้นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ทั้ง 6 ยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย คือ ด้านความมั่นคง

จากคำตอบการวิจัยสรุปได้ว่าวิธีการที่เหมาะสมในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่นนั้นยึดตามหลักการ ประชาชนคือตำรวจ ตำรวจคือประชาชน โดยการให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการเป็นตำรวจท้องถิ่นด้วยซึ่งคำตอบการวิจัยได้จัดทำเป็นกฎหมายรองรับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นเป็นกฎหมายระดับพระราชบัญญัติเนื่องจากเป็นกฎหมายใหม่ที่ยังไม่มีการจัดทำมาก่อน เพื่อให้เป็นต้นแบบกฎหมายที่จะนำไปจัดทำเป็นพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นต่อไป และกฎหมายต้นแบบฉบับนี้สรุปหลักเกณฑ์การจัดทำกฎหมาย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มาตรา 77 ประกอบกับมาตรา 258 ค.ด้านกฎหมาย (1) และ (3) และพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. 2562 สรุปได้ว่าไม่มีความขัดแย้งใด

โครงสร้างกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น มีบทบัญญัติ 29 มาตรา แบ่งเป็น 6 หมวด ดังนี้ หมวด 1 บททั่วไป หมวด 2 คณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่น หมวด 3 องค์ประกอบโครงสร้างส่วนท้องถิ่น หมวด 4 เจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น หมวด 5 สิทธิประโยชน์ของเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น หมวด 6 บทเฉพาะกาล จึงสรุปสาระสำคัญของกฎหมาย ได้ดังนี้

1) สถานะของตำรวจท้องถิ่น

(1) เป็นข้าราชการตำรวจท้องถิ่น

(2) เป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความอาญา

2) เป็นหน่วยงานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (อปท.) ตามหลักการกระจายอำนาจ

3) การกำกับดูแลตำรวจท้องถิ่นโดยคณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่น (ก.ต.ท.)

4) การบังคับบัญชาตำรวจท้องถิ่นโดยผู้บริหารองค์กรส่วนท้องถิ่น

(1) เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง และเทศบาลนคร ได้แก่ นายกเทศมนตรี

(2) เมืองพัทยา ได้แก่ นายกเมืองพัทยา

5) สำนักงานตำรวจท้องถิ่น

(1) มีสถานะเป็นหน่วยงานสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(2) งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และงบประมาณจากแผ่นดิน

คณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่น (ก.ต.ท.)

(1) องค์คณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่น ประกอบด้วย	
ผู้ว่าราชการจังหวัด (เป็นผู้กำกับดูแลตำรวจท้องถิ่น)	ประธาน
นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัด	รองประธาน
นายกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	กรรมการ
ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	กรรมการ
นายกสมาคม กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน	กรรมการ
ผู้ทรงคุณวุฒิ และนักวิชาการ จำนวนไม่น้อยกว่า 3 คน	กรรมการ
อาสาสมัครชุมชน	กรรมการ
ผู้นำชุมชน จากการคัดเลือกของประชาชนในชุมชน	กรรมการ
ปลัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	เลขานุการ

คณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่น (ก.ต.ท.) มีอำนาจหน้าที่

- (1) กำหนดนโยบายการบริหารราชการตำรวจท้องถิ่น
- (2) กำกับดูแลตำรวจท้องถิ่นให้ปฏิบัติตามนโยบาย
- (3) ออกข้อบัญญัติท้องถิ่น ว่าด้วย การคัดเลือกตำรวจท้องถิ่น คุณสมบัติตำรวจท้องถิ่น ความรับผิดชอบวินัยทางวินัยตำรวจท้องถิ่น
- (4) พิจารณาความดีความชอบจากการปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่น
- (5) แต่งตั้งอนุกรรมการดำเนินการตามที่มอบหมาย
- (6) ให้มีอำนาจหน้าที่อื่นตามที่รัฐมนตรีมอบหมาย

การเป็นตำรวจท้องถิ่น

- (1) มาจากการสอบคัดเลือก ตามคุณสมบัติ และวิธีดำเนินการที่กำหนดไว้โดยคณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่น (ก.ต.ท.)
- (2) มาจากอาสาสมัคร (ตำรวจบ้าน) ที่มีประสบการณ์ไม่น้อยกว่า 5 ปี และมีวุฒิการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ผ่านการเกณฑ์ทหาร มีอายุ 35 ปีแต่ไม่เกิน 40 ปี
- (3) ผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ (จากข้อตกลงร่วมมือ)
- (4) รับโอนจากเจ้าพนักงานตำรวจ โดยความยินยอมของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

อำนาจหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่น

- (1) มีอำนาจสืบสวน สอบสวน ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

(2) ทำหน้าที่ป้องกัน ปราบปราม ดูแลความสงบสุข และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของชุมชนท้องถิ่น

(3) ใกล้เคียงข้อพิพาท

(4) ประนีประนอมข้อพิพาท

(5) ประสานการบังคับใช้กฎหมายกับตำรวจภูธร และเจ้าพนักงานท้องถิ่น

(6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่นมอบหมาย

ประเภทคดีที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่น

(1) คดีลหุโทษ

(2) ความผิดอาญาอันยอมความได้

(3) คดีความผิดจรรยาบรรณ

(4) คดีความผิดตามกฎหมายเฉพาะ เช่น การควบคุมอาคาร การสาธารณสุข การรักษาความสะอาด และความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง

สิทธิประโยชน์

(1) มียศ ตำแหน่ง ตามวุฒิการศึกษา และประสบการณ์

(2) โยกย้ายได้ภายในจังหวัด

(3) มีสิทธิได้รับการพัฒนาบุคคล

บทเฉพาะกาล ในวาระ 3 ปี แรกให้บรรจุแต่งตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยวิธีโอนย้ายข้าราชการตำรวจสังกัดสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีความประสงค์สมัครใจรับการบรรจุโอนมาเป็นตำรวจท้องถิ่น โดยความยินยอมจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติก่อน (เฉพาะราย)

โครงสร้างร่างพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น มีบทบัญญัติ 29 มาตรา แบ่งเป็น 6 หมวด บทเฉพาะกาล

หมวด 1 บททั่วไป (มาตรา 5) เป็นหมวดที่กำหนดให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศักยภาพและความพร้อม ให้จัดตั้งสำนักงานตำรวจท้องถิ่น มีสถานะเป็นส่วนราชการ สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้บังคับบัญชา เมืองพัทยา อยู่ในบังคับบัญชาของนายกเมืองพัทยา เทศบาลตำบล เทศบาลเมือง เทศบาลนคร อยู่ในบังคับบัญชาของนายกเทศมนตรี ยกเว้นกรุงเทพมหานคร

หมวด 2 คณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่น (มาตรา 6 ถึง มาตรา 13) กำหนดให้มีคณะกรรมการนโยบายการบริหารราชการกำกับดูแล และออกกฎหมายลำดับรองที่เกี่ยวข้องกับการบริหารราชการสำนักงานตำรวจท้องถิ่นในการปฏิบัติหน้าที่

หมวด 3 องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น (มาตรา 14 ถึง มาตรา 16) กำหนดให้อำนาจหน้าที่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นและดำเนินการตามนโยบายของคณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่น

หมวด 4 เจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น (มาตรา 17 ถึง มาตรา 23) แยกเป็น ส่วน 1 คุณสมบัติเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น (มาตรา 17 ถึง มาตรา 21) ส่วน 2 อำนาจหน้าที่ของเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น (มาตรา 22 ถึง มาตรา 23)

หมวด 5 สิทธิประโยชน์ของเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น (มาตรา 24 ถึง มาตรา 28) กำหนดสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ที่ให้แก่ผู้ที่ทำหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น

หมวด 6 บทเฉพาะกาล (มาตรา 29) กำหนดให้มีการรับโอนเจ้าพนักงานตำรวจ และผู้ผ่านการสอบคัดเลือกเป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ 1 ปีจึงจะปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้

การได้มีต้นแบบกฎหมายระดับพระราชบัญญัตินี้ย่อมเป็นการให้คำตอบของการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นที่ตอบโจทย์ของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีการกระจายอำนาจการปกครองในส่วนของการคุ้มครองประชาชนให้ได้อยู่อย่างมีความสุข มีปัญหาอาชญากรรมเกิดขึ้นในท้องถิ่นลดน้อยลงไป และการให้โอกาสแก่คนในชุมชนท้องถิ่นที่จะเข้าร่วมทำหน้าที่ปกป้องคุ้มครองภัยจากอาชญากรรมในท้องถิ่น และที่สำคัญก็คืออำนาจหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่นไม่มีความทับซ้อนกับอำนาจหน้าที่ของตำรวจแห่งชาติ เนื่องจากมีการกำหนดประเภทความผิดที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่น คือ ความผิดอาญายอมความได้ ความผิดลหุโทษ ความผิดจราจรที่มีโทษปรับ ความผิดตามกฎหมายเทคนิคที่ได้กระจายอำนาจใหแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบังคับใช้ เช่น พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522 พระราชบัญญัติรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง พ.ศ. 2535 พระราชบัญญัติภาษีป้าย พ.ศ. 2510 พระราชบัญญัติการขุดดินและถมดิน พ.ศ. 2543 เป็นต้น

2. ข้อเสนอแนะ

การวิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังนี้

2.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

1) การป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น โดยให้มีองค์กรรูปแบบใหม่ขึ้นในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจปกครอง โดยมีกฎหมายต้นแบบรองรับ คือ “พระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น” เพื่อการจัดตั้งองค์กรรูปแบบใหม่เรียกว่า “ตำรวจท้องถิ่น” สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปราม

การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในท้องถิ่น โดยเหตุที่ปัญหาอาชญากรรมส่วนใหญ่มักเกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่น จากคนในท้องถิ่นเองหรือคนนอกท้องถิ่นก็ตามย่อมส่งผลกระทบต่อคนในชุมชนท้องถิ่น นั้น ๆ ในด้านความไม่ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนท้องถิ่น อย่างไรก็ตาม อาชญากรรมยังคงมีอยู่คู่กับชุมชนท้องถิ่นและมีแนวโน้มเพิ่มมากขึ้นหากไม่มีมาตรการป้องกันแก้ไขที่ดี

จาก “แนวคิด “ตำรวจคนแรกคือประชาชน” ก็สอดคล้องกับหลักการที่ เซอร์โรเบิร์ตพีล (Sir Robert Peel) บิดาแห่งการตำรวจสมัยใหม่ เคยกล่าวไว้ว่า “ตำรวจคือประชาชน ประชาชนก็คือตำรวจ” (พลตำรวจตรี สุพิศาล ภักดีนฤนาถ และคณะ, 2556 หน้า 37) ซึ่งย่อมหมายความว่าให้คนในชุมชนท้องถิ่นได้มีส่วนร่วมในการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง

ดังนั้น ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายจึงให้ภาครัฐนำรูปแบบองค์กรใหม่ คือ “ตำรวจท้องถิ่น” สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีกฎหมายระดับพระราชบัญญัติว่าด้วย “จัดตั้งตำรวจท้องถิ่น” โดยให้กำหนดเป็นนโยบายหลัก เป็นมาตรการป้องกันปราบปรามอาชญากรรมรูปแบบใหม่ ทำหน้าที่ป้องกันปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในท้องถิ่น เพื่อลดทอนอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น และลดปริมาณภารกิจและสนับสนุนด้านกำลังตำรวจมีไม่เพียงพอในการปฏิบัติหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2) ให้ภาครัฐสนับสนุนส่งเสริมให้คนในชุมชนท้องถิ่นนั้น ๆ เข้ามามีส่วนร่วมป้องกันแก้ไขปัญหาอาชญากรรมที่เกิดขึ้นในชุมชนท้องถิ่นของตนเอง โดยเปิดโอกาสให้คนในชุมชนท้องถิ่นเป็น “เจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น” และเป็น “ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น” ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กฎหมายบัญญัติไว้

3) ให้ภาครัฐสนับสนุนส่งเสริมให้มีโครงการ “เจ้าหน้าที่รัฐกลับบ้านเกิด” เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่รัฐทุกกระทรวง ทบวง กรม หรือหน่วยงานของรัฐที่เรียกชื่ออย่างอื่น สมัครใจกลับภูมิลำเนา (บ้านเกิด) โดยโอนย้ายเป็น “ตำรวจท้องถิ่น” ทำหน้าที่ป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนท้องถิ่น ตามนโยบายรัฐบาลกำหนด

4) เมื่อมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นแล้วให้สำนักงานตำรวจท้องถิ่น เป็นส่วนราชการสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีผู้บริหารองค์กรเป็นผู้บังคับบัญชา ดังนี้

ผู้บังคับบัญชา

- (1) เทศบาลตำบล มี นายกเทศมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด
- (2) เทศบาลเมือง มี นายกเทศมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด
- (3) เทศบาลนคร มี นายกเทศมนตรี เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด
- (4) เมืองพัทยา มี นายกเมืองพัทยา เป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุด
- (5) มีคณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่นกำกับดูแลตำรวจท้องถิ่น

การบริหารปกครอง

- ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นตาม พระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น

- ในบริหารราชการ การปกครองบังคับบัญชา เป็นอิสระจาก สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

- ให้สำนักงานตำรวจท้องถิ่น ประสานความร่วมมือกันกับ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ

5) เมื่อมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นตามพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นแล้วในวาระ 3 ปีแรก ให้รับโอนเจ้าพนักงานตำรวจได้หลังจากที่มีการจัดตั้งสำนักงานตำรวจท้องถิ่นสำหรับผู้ที่ผ่านการสอบคัดเลือกเป็นเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่นต้องผ่านการฝึกอบรมตามหลักสูตรของสำนักงานตำรวจแห่งชาติใน 1 ปีจึงจะปฏิบัติหน้าที่เป็นเจ้าพนักงานท้องถิ่นได้

ให้เจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่นเป็นตำรวจกึ่งพลเรือนประเภทไม่มียศ หากบรรจุโอนมาไม่มียศให้มียศเท่าที่ครองอยู่ เว้นแต่ ในกรณีพิเศษที่ได้รับการโปรดเกล้า

คุณสมบัติของเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่นแบ่งเป็น 2 ประเภท ดังนี้ คุณสมบัติเฉพาะ และ คุณสมบัติทั่วไป

งบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และงบประมาณแผ่นดิน

6) การจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น เป็นองค์กรในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจ หลักการมีส่วนร่วมของคนในชุมชนท้องถิ่น เพื่อทำหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สินของคนในชุมชนท้องถิ่น เป็นรูปแบบการมีส่วนร่วมของประชาชนอีกรูปแบบหนึ่ง โดยมีกฎหมายรองรับในการจัดตั้ง ในกฎหมายจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นได้บัญญัติไว้ให้มี ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่นด้วย ดังนั้น การมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชน จึงเป็นการสอดคล้องกับ ระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติว่าด้วยการส่งเสริมให้ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรมีส่วนร่วมในกิจการตำรวจ พ.ศ. 2551 ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ

พ.ศ. 2547 มาตรา 7 แก้ไขเพิ่มเติม ตามประกาศคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ฉบับที่ 111/2557 ลงวันที่ 21 กรกฎาคม 2557

มาตรา 7 “ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติจัดระบบการบริหาร การปฏิบัติงานด้านการ ป้องกันและปราบปราม การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษา ความปลอดภัยของประชาชนให้เหมาะสมกับความต้องการของแต่ละท้องถิ่นและชุมชน โดยต้อง ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและองค์กรภาคเอกชนมีส่วนร่วม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบาย งบประมาณ อาสาสมัคร ตลอดจนการติดตามตรวจสอบปฏิบัติงานตำรวจ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ และวิธีการที่ คณะกรรมการนโยบายตำรวจแห่งชาติกำหนด

การมีส่วนร่วมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กรภาคเอกชนตามวรรคหนึ่งให้ เป็นไปตามข้อตกลงระหว่างสำนักงานตำรวจแห่งชาติกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือองค์กร ภาคเอกชนนั้น

ดังนั้น จึงเป็นแนวทางอีกแนวทางหนึ่งซึ่งเปิดโอกาสให้การมีส่วนร่วมของ ประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรในกิจการตำรวจท้องถิ่น ในฐานะ “ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงาน ตำรวจท้องถิ่น” ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยนำรูปแบบการมีส่วนร่วมเป็น รูปแบบ ดังนี้

รูปแบบการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม แบ่งเป็น 3 รูปแบบ

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วไป
 - เครือข่ายชุมชนลักษณะปฏิบัติการ
 - เครือข่ายชุมชนลักษณะแนวร่วม
2. การมีส่วนร่วมขององค์กร ได้แก่ องค์กรหรือมูลนิธิต่าง ๆ
3. การมีส่วนร่วมของพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน

7) ให้คดีจราจร อยู่ในอำนาจตำรวจท้องถิ่น ตาม พระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522

จากการศึกษาและวิจัยพบว่า คดีจราจรในความรับผิดชอบของสำนักงานตำรวจ แห่งชาติส่วนใหญ่เป็นคดีที่เกิดขึ้นบนทางสาธารณะ ถนน ซอย ตรอก ที่สาธารณะอื่น ยกเว้น ที่ ส่วนบุคคล อยู่ในเขตอำนาจของพนักงานสอบสวนท้องที่ซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิด ภายในเขตอำนาจของตน ตามพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. 2522 นั้น ด้วยเหตุผลปริมาณงาน ของพนักงานสอบสวนตำรวจภูธรมีมากและเป็นคดีเล็ก ๆ น้อย ๆ

ดังนั้น เมื่อวิเคราะห์แล้วเห็นว่า คดีจราจรนั้น เมื่อมีอุบัติเหตุเกิดขึ้น และสถานที่เกิด เหตุเป็นที่สถานที่ส่วนบุคคล เช่นภายในหมู่บ้านจัดสรร ในลานจอดรถห้างสรรพสินค้า หรือ

สถานที่อื่นที่ไม่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติให้อยู่ในอำนาจพนักงานสอบสวนของตำรวจท้องถิ่นและสถานที่ที่เกิดเหตุเป็นที่สถานที่ ซอย ตรอก ให้อยู่ในอำนาจของตำรวจท้องถิ่นเช่นกันเพื่อเป็นการแบ่งเบาภารกิจขอสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

2.2 ข้อเสนอแนะเชิงกฎหมาย

1) พระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น เป็นกฎหมายต้นแบบรองรับ องค์กรรูปแบบใหม่ ในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ “ ตำรวจท้องถิ่น ” ตามหลักการกระจายอำนาจปกครองให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้คนในชุมชนท้องถิ่นเป็นตำรวจ ทำหน้าที่ป้องกันอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา การรักษาความสงบเรียบร้อย และการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนท้องถิ่น การจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นซึ่งเป็นองค์กรภาครัฐส่วนท้องถิ่นจึงต้องมีกฎหมายรองรับ ดังนั้น กฎหมายต้นแบบที่การวิจัยนี้จัดทำขึ้นมาจากการวิจัย จึงเสนอแนะให้นำกฎหมายฉบับนี้เป็นต้นแบบในการจัดทำกฎหมายเพื่อการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นเป็นแนวทางในการดำเนินการ

2) ปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่นมีเพิ่มมากขึ้นทุกปีจนเกินความสามารถของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่จะทำการควบคุม ปรามปราม และป้องกัน ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้น การวิจัยนี้จึงได้เสนอให้มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น เพื่อแบ่งเบาภาระให้แก่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และเพื่อผลในการลดปัญหาอาชญากรรม ที่เกิดขึ้นในท้องถิ่น โดยการวิจัยเสนอให้ภาครัฐเร่งการตราพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น ตามหลักการกระจายอำนาจ เพื่อเป็นองค์กรระดับท้องถิ่นทำหน้าที่ป้องกันและปรามปราม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของคนในชุมชนท้องถิ่น

3) เมื่อพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นมีผลใช้บังคับแล้ว ให้คณะกรรมการนโยบายตำรวจท้องถิ่นออกกฎหมายระดับรอง “ข้อบัญญัติ” ตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายต้นแบบว่าด้วยพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น โดย ข้อบัญญัติว่าด้วย ดังนี้

ว่าด้วยขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ของตำรวจท้องถิ่นในการปฏิบัติหน้าที่

ว่าด้วยขอบเขตพื้นที่รับผิดชอบในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ว่าด้วยบุคคลที่จะมาเป็นตำรวจท้องถิ่น

ว่าด้วยคุณสมบัติบุคคลที่จะเป็นตำรวจท้องถิ่น

ว่าด้วยการฝึกอบรมและสถานที่ฝึกอบรม หลักสูตร

ว่าด้วยชั้นตำรวจท้องถิ่นมี ชั้นสัญญาบัตร ชั้นประทวน และประเภทไม่มียศ

ว่าด้วยการตรวจสอบติดตาม และประเมินผลการปฏิบัติงานของตำรวจท้องถิ่น

ว่าด้วยการบรรจุ การแต่งตั้ง และการเลื่อนขึ้นเงินเดือน เงินประจำตำแหน่งและเงินเพิ่มอื่น

ว่าด้วยวินัยและการรักษาวินัย การดำเนินการทางวินัยตำรวจท้องถิ่น

ว่าด้วยการรักษาราชการแทนและการปฏิบัติราชการแทน

ว่าด้วยออกจากราชการของตำรวจท้องถิ่น

ว่าด้วยการอุทธรณ์

ว่าด้วยการร้องทุกข์

ว่าด้วยเครื่องแบบตำรวจท้องถิ่น

4) ให้แก้ไขเพิ่มเติม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ลักษณะ 2 อำนาจพนักงานสอบสวนและศาล หมวด 2 อำนาจสืบสวนและสอบสวน มาตรา 17 และมาตรา 18 ดังนี้

มาตรา 17 “พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ และตำรวจท้องถิ่นมีอำนาจทำการสืบสวนคดีอาญาได้

มาตรา 18 “ในจังหวัดอื่นนอกจากจังหวัดพระนครและจังหวัดธนบุรี พนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจชั้นผู้ใหญ่ ปลัดอำเภอ ข้าราชการตำรวจ และข้าราชการตำรวจท้องถิ่น ซึ่งมียศตั้งแต่ชั้นนายร้อยตำรวจตรี หรือเทียบเท่า นายร้อยตำรวจตรีขึ้นไป มีอำนาจสอบสวนความผิดซึ่งได้เกิด หรืออ้าง หรือเชื่อว่าได้เกิดภายในเขตอำนาจของตน หรือผู้ต้องหามีที่อยู่ หรือถูกจับภายในเขตอำนาจของตนได้”

5) เมื่อมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นตามกฎหมายแล้ว ให้ภาค รัฐมีนโยบายสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่นและองค์กรในกิจการตำรวจท้องถิ่น ในรูปแบบ “ผู้ช่วยเหลือเจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่น” ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1. รูปแบบการมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม แบ่งเป็น 3 รูปแบบ

(1) การมีส่วนร่วมของประชาชนทั่วไป

- เครือข่ายชุมชนลักษณะปฏิบัติการ
- เครือข่ายชุมชนลักษณะแนวร่วม

(2) การมีส่วนร่วมขององค์กร ได้แก่ องค์กรหรือมูลนิธิต่าง ๆ

(3) การมีส่วนร่วมของพนักงานรักษาความปลอดภัยเอกชน

2. วัตถุประสงค์

(1) เพื่อสนับสนุนส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชน ท้องถิ่น และองค์กร ในกิจการตำรวจท้องถิ่น

(2) เพื่อกำหนด ปรับและยกระดับลักษณะการมีส่วนร่วมต่าง ๆ ให้เป็นรูปแบบ และมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ โดยเลือกใช้รูปแบบตามสถานการณ์

(3) เพื่อเสนอให้การมีส่วนร่วมแต่ละรูปแบบ มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ รองรับอย่างถูกต้อง

(4) เพื่อให้การมีส่วนร่วมของส่วนต่าง ๆ ทั้ง 3 รูปแบบ เป็นเครือข่ายโยงใยซึ่งกันและกันสามารถสนับสนุนและเกื้อกูลกันได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

(5) เพื่อให้ตำรวจท้องถิ่นนำรูปแบบมาตรฐานที่กำหนดไว้ไปปรับใช้ให้เหมาะสมตามสภาพของพื้นที่

3. ผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่นด้านจราจร

(1) รูปแบบการจัดแนวร่วมเชิงปฏิบัติการ

ให้ผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่นผ่านการฝึกอบรมด้านจราจรให้มีความรู้เกี่ยวกับระเบียบ กฎหมายด้านจราจร ทักษะและการใช้รถใช้ถนนที่ถูกต้อง เพื่อร่วมแก้ไขปัญหาจราจร

4. บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ

เมื่อเป็นผู้ที่ผ่านการฝึกอบรมและทดสอบความรู้ตามหลักสูตรด้านจราจรแล้วจะได้รับการพิจารณาแต่งตั้งเป็น “ผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น”

(1) การตรวจ ควบคุม และการจัดการจราจรบริเวณที่มีการจราจรติดขัด คับคั่ง ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉิน หรือกรณีพนักงานเจ้าหน้าที่ร้องขอ เว้นแต่กรณีไม่มีพนักงานเจ้าหน้าที่ อยู่ในที่นั้นก็สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้โดยลำพัง

(2) ดูแล การหยุดรถ จอดรถ การข้ามทาง ในบริเวณที่มีการฝ่าฝืนกฎหมายจน การจราจรไม่สะดวก เพื่อให้การจราจรมีความสะดวก และปลอดภัย

(3) ชี้แจง ตักเตือน แนะนำ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้ผู้ใช้รถใช้ถนนทราบ ถึงระเบียบวิธีการที่ถูกต้องและปฏิบัติตามวินัยจราจร

(4) รายงานการกระทำผิดของผู้ขับรถ การชำรุดเสียหายข้อขัดข้องของเครื่องหมาย และสัญญาณจราจรให้เจ้าหน้าที่ตำรวจทราบเพื่อดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

(5) แจ้งอุบัติเหตุการจราจรให้พนักงานเจ้าหน้าที่ทราบโดยมิชักช้า

5. อำนาจหน้าที่ผู้ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ตำรวจท้องถิ่น

กฎหมาย ระเบียบ ข้อบัญญัติรองรับการดำเนินการ

(1) ให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาในเรื่องอำนาจการจับกุม กรณีความผิดซึ่งหน้า ในฐานะราษฎรคนหนึ่ง

(2) พระราชบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เนื่องจากการช่วยเหลือราชการการปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. 2543

(3) พระราชบัญญัติจรรยาบรรณ พ.ศ. 2522 มาตรา 4 (39) มาตรา 136 และมาตรา 137

(4) ให้ใช้ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา เกี่ยวกับการจับกุมผู้กระทำความผิด

(5) พระบัญญัติสงเคราะห์ผู้ประสบภัย เนื่องจากการช่วยเหลือราชการการปฏิบัติงานของชาติ หรือการปฏิบัติตามหน้าที่มนุษยธรรม พ.ศ. 2543

(6) การแจ้งข่าวอาชญากรรม (พระราชบัญญัติวิทยุคมนาคม พ.ศ. 2498 และที่แก้ไขเพิ่มเติม)

6. ให้ภาครัฐตรากฎหมายให้เจ้าพนักงานตำรวจท้องถิ่นมีอำนาจในการสอบสวนดำเนินคดีจราจรในสถานที่เกิดเหตุซึ่งเป็นพื้นที่ของเอกชนได้ เช่น พื้นที่ในหมู่บ้านจัดสรร พื้นที่ภายในห้างสรรพสินค้า หรือพื้นที่อื่นที่มีลักษณะคล้ายกันซึ่งพนักงานสอบสวนตำรวจภูธรไม่มีอำนาจดำเนินการได้

7. เมื่อมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นแล้วให้แก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเกี่ยวกับการปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นหน่วยการปกครองในท้องถิ่น (Local Administration) ระดับรากหญ้าที่เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับประชาชนในท้องถิ่นโดยตรง มีฐานะเป็นตัวแทนของประชาชนในท้องถิ่น ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงแทนประชาชนในพื้นที่ ดังนั้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารกิจการของท้องถิ่นจึงถือเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเป็นการลดอำนาจหน้าที่ของส่วนกลางทางหนึ่ง ทั้งยังเป็นการเพิ่มอำนาจของท้องถิ่นให้เข้มแข็งขึ้น (สุนทรียา เหมือนพะวงศ์, 2552)

จัดระเบียบการปกครองด้วยการบริหารราชการแผ่นดิน ตามหลักสำคัญ 3 ประการ ได้แก่

1. การบริหารราชการส่วนกลาง (หลักการรวมอำนาจ)
2. การบริหารราชการส่วนภูมิภาค (หลักการแบ่งอำนาจ)
3. การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น (หลักการกระจายอำนาจ)

การปกครองท้องถิ่นของไทยถือเป็นการบริหารราชการแผ่นดิน โดยอาศัยหลักการกระจายอำนาจ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 ได้กำหนดให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การกระจายอำนาจในการปกครองประเทศตามระบอบ

ประชาธิปไตยเป็นการปกครองท้องถิ่นซึ่ง ดำเนินการตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 กำหนดการจัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ในท้องถิ่นที่เห็นสมควรให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครอง อันเป็นการดำเนินการจัดระเบียบบริหารราชการตามหลักการกระจายอำนาจ และกำหนดให้จัดระเบียบบริหารราชการส่วนท้องถิ่น โดยมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น 5 รูปแบบ คือ เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบล และรูปแบบพิเศษ 2 รูปแบบ คือ กรุงเทพมหานคร และ เมืองพัทยา โดยการจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละรูปแบบจะมีกฎหมายจัดตั้งรองรับ และการดำเนินการใด ๆ ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นจะต้องมีกฎหมายกำหนดอำนาจและหน้าที่ไว้ เพื่อเป็นฐานกฎหมายในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นซึ่งการทบทวนวรรณกรรมในส่วนนี้จะทบทวนเฉพาะบทบัญญัติที่ให้อำนาจและหน้าที่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมและการมีส่วนร่วมของประชาชนเพื่อแสดงให้เห็นว่ามีกฎหมายให้อำนาจและหน้าที่แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น

(1) พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496

เทศบาลตำบล คือ ส่วนราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต่อมา ยกฐานะจากองค์การบริหารส่วนตำบลเป็น “เทศบาลตำบล” ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย ภายใต้บังคับบทบัญญัติของกฎหมายให้เทศบาลตำบลมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496

มาตรา 50 (1) การรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

หากมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นขึ้นให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 ส่วนที่ 3 หน้าที่เทศบาล บทที่ 1 เทศบาลตำบล ดังนี้

เพิ่มเติมแก้ไข

มาตรา 50 (1) ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น

(2) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลเมือง คือ ส่วนราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งตามเงื่อนไขที่ตั้งศาลากลางจังหวัด มีประชาชนอยู่อาศัยในพื้นที่ตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไปภายใต้บังคับบทบัญญัติของกฎหมายให้เทศบาลเมืองมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496

มาตรา 53 (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50

หากมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นขึ้นให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 ส่วนที่ 3 หน้าที่เทศบาล บทที่ 2 เทศบาลเมือง ดังนี้

เพิ่มเติมแก้ไข

มาตรา 53 (1) ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น เทศบาลนคร คือ ส่วนราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดตั้งขึ้นตามเงื่อนไข มีประชาชนอยู่อาศัยในท้องถิ่นที่ตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไปภายใต้บังคับบทบัญญัติของกฎหมายให้เทศบาลนครมีอำนาจหน้าที่ตามพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496

มาตรา 56 (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53

หากมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นขึ้นให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 ส่วนที่ 3 หน้าที่เทศบาล บทที่ 3 เทศบาลนคร ดังนี้

เพิ่มเติมแก้ไข

มาตรา 56 (1) ป้องกันอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและป้องกันปราบปรามทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น

(2) พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

เมืองพัทยา คือ ส่วนราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีฐานะเป็นนิติบุคคลจัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 ภายใต้บังคับบทบัญญัติของกฎหมายให้เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่เมืองพัทยามีอำนาจหน้าที่ดำเนินการในเขตเมืองพัทยาในเรื่อง ดังนี้

มาตรา 62 (1) รักษาความสงบเรียบร้อย

หากมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นขึ้นให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 หมวด 4 อำนาจหน้าที่ของเมืองพัทยา ดังนี้

เพิ่มเติมแก้ไข

มาตรา 62 (1) ป้องกันอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและป้องกันปราบปรามทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น

จากการศึกษาและวิจัยได้วิเคราะห์ถึงกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 รูปแบบ ยกเว้นกรุงเทพมหานคร คือ พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 มีส่วนราชการในองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

เทศบาลตำบล มีอำนาจหน้าที่ตาม มาตรา 50 (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน เทศบาลเมือง มาตรา 53 (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 50 (1) รักษาความสงบ

เรียบร้อยของประชาชน

เทศบาลนคร มาตรา 56 (1) กิจการตามที่ระบุไว้ในมาตรา 53 (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน และ

เมืองพัทยา มาตรา 62 (1) รักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน

จะเห็นว่าหน่วยงานทั้ง 4 รูปแบบ มีอำนาจหน้าที่ในการรักษาความสงบเรียบร้อยของประชาชน หากมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นขึ้นให้แก้ไขเพิ่มเติมในพระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 เทศบาลตำบล มาตรา 50 (1), เทศบาลเมือง มาตรา 53 (1), เทศบาลนคร มาตรา 56 (1) และพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542 หมวด 4 มาตรา 62 (1) ทั้ง 4 รูปแบบ แก้ไขเพิ่มเติม ดังนี้ คือ

1. พระราชบัญญัติเทศบาล พุทธศักราช 2496 มี

เทศบาลตำบล มาตรา 50 (1) ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น (2) หน้าที่อื่นตามที่กฎหมายบัญญัติให้เป็นหน้าที่ของเทศบาล

เทศบาลเมือง มาตรา 53 (1) ป้องกันปราบปรามอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น

เทศบาลนคร มาตรา 56 (1) ป้องกันอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและป้องกันปราบปรามทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น และ

2. พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2542

เมืองพัทยา มาตรา 62 (1) ป้องกันอาชญากรรม การกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อย และรักษาความปลอดภัยในชีวิตและป้องกันปราบปรามทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น

เมื่อมีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นแล้ว ให้แก้ไขกฎหมายดังกล่าวข้างต้นด้วย สรุปการแก้ไขกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทั้ง 4 รูปแบบ ยกเว้นกรุงเทพมหานครไม่ขัดแย้งกับประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

3. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

เนื่องจากการวิจัยกำหนดให้มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ยกเว้นกรุงเทพมหานคร ซึ่งมีระบบตำรวจแต่เป็นตำรวจเทศกิจที่มุ่งดูแลรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของกรุงเทพมหานคร ดังนั้นการวิจัยจึงเสนอ ให้มีการทำวิจัยเรื่อง “ตำรวจกรุงเทพมหานคร” เพื่อพัฒนาตำรวจเทศกิจให้เป็นตำรวจท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ

4. สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานการวิจัย

1) ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย

การวิจัยได้กำหนดวัตถุประสงค์การวิจัย ไว้ดังนี้

วัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาและวิจัย แนวคิด ทฤษฎีและหลักการ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น มีคำตอบของการวิจัย ในบทที่ 2

วัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สภาพการณ์ของปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น การป้องกันและปราบปราม มีคำตอบของการวิจัย ใน บทที่ 4

วัตถุประสงค์ข้อ 3 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบตำรวจท้องถิ่นต่างประเทศ มีคำตอบของการวิจัยในบทที่ 2 และ บทที่ 4

วัตถุประสงค์ข้อ 4 เพื่อศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบโครงสร้างตำรวจท้องถิ่น บทบาทอำนาจหน้าที่ และความรับผิดชอบของตำรวจท้องถิ่นไทย และการกำกับดูแล มีคำตอบของการวิจัย ใน บทที่ 4 และ บทที่ 5

วัตถุประสงค์ข้อ 5 เพื่อจัดทำกฎหมายต้นแบบว่าด้วยการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น มีคำตอบของการวิจัย ในบทที่ 5

สรุปคำตอบที่ได้มาตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ว่า มีคำตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยครบทุกข้อ

2) ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

การวิจัยได้กำหนดสมมติฐานการวิจัย ว่า

“การจะลดทอนปัญหาอาชญากรรมในชุมชนได้ต้องให้ประชาชนในชุมชนท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปฏิบัติหน้าที่เป็นตำรวจด้วยการจัดตั้งองค์กรระดับท้องถิ่นเรียกว่า “ตำรวจท้องถิ่น” ตามนโยบายการมีส่วนร่วมของประชาชนและเอกชนในการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในชุมชน ตามหลักการกระจายอำนาจ โดยมีกฎหมายต้นแบบเพื่อการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นที่มีแนวทางจากรูปแบบตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศ ประกอบด้วยรูปแบบ โครงสร้าง

องค์กร ขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ พื้นที่รับผิดชอบ ความสัมพันธ์กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานกำกับดูแลระดับท้องถิ่น คุณสมบัติตำรวจท้องถิ่น การฝึกอบรม สวัสดิการและความก้าวหน้า การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่เพื่อความโปร่งใส ซึ่งจะเป็นกลยุทธ์หนึ่งที่สามารถลดปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น”

คำตอบจากการวิจัย แสดงถึงปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นให้เป็นองค์กรสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามหลักการกระจายอำนาจการปกครองในระบบประชาธิปไตย เพื่อให้เป็นองค์กรตำรวจที่ทำหน้าที่ในการควบคุม ปรามปราม และป้องกันปัญหาอาชญากรรมในชุมชนท้องถิ่น โดยคำตอบของรูปแบบตำรวจท้องถิ่นมีแนวทางจากรูปแบบตำรวจท้องถิ่นของต่างประเทศ และการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นจะต้องมีกฎหมายรองรับ ซึ่งการวิจัยได้จัดทำเป็นกฎหมายต้นแบบในระดับพระราชบัญญัติจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น พ.ศ. โดยมีโครงสร้างกฎหมาย คือ โครงสร้างองค์กร ขอบเขตแห่งอำนาจและหน้าที่ พื้นที่รับผิดชอบ ความสัมพันธ์กับสำนักงานตำรวจแห่งชาติ หน่วยงานกำกับดูแลระดับท้องถิ่น คุณสมบัติตำรวจท้องถิ่น การฝึกอบรม สวัสดิการและความก้าวหน้า การตรวจสอบการปฏิบัติหน้าที่เพื่อความโปร่งใส

ภารกิจหน้าที่ของตำรวจแห่งชาติที่มีมากมายเกินกว่าจะแก้ไขปัญหาอาชญากรรมได้ทั่วถึง ประกอบกับ อาชญากรรมมักจะเกิดในชุมชนโดยคนในชุมชนและมักจะมีข้ออ้างเสมอว่าข้อจำกัดด้านบุคลากรจึงได้มีนโยบายและการดำเนินการให้ประชาชนในชุมชนเป็นผู้ช่วยตำรวจในรูปแบบอาสาสมัครตำรวจบ้าน ตำรวจชุมชน ทำหน้าที่เป็นแนวร่วมเครือข่ายปฏิบัติการ ตามพระราชบัญญัติตำรวจแห่งชาติ พ.ศ. 2547 มาตรา 7 ให้สำนักงานตำรวจแห่งชาติส่งเสริมให้ท้องถิ่นและชุมชน มีส่วนร่วมในกิจการตำรวจเพื่อป้องกันและปรามปรามการกระทำความผิดทางอาญา รักษาความสงบเรียบร้อยและรักษาความปลอดภัยของประชาชนตามความเหมาะสม และความต้องการของแต่ละพื้นที่ เพื่อลดปัญหาอาชญากรรมให้น้อยลงแต่ก็ยังไม่สามารถที่จะเอาชนะกับปัญหานี้ได้ เนื่องจากอาสาสมัครตำรวจบ้าน ตำรวจชุมชน ไม่มีอำนาจเหมือนตำรวจ ไม่มีค่าตอบแทน และไม่มีสวัสดิการต่าง ๆ และทั้ง ๆ ที่มีเจ้าพนักงานตำรวจปฏิบัติหน้าที่ในการป้องกันและปรามปรามอาชญากรรม รักษาความสงบและความเป็นระเบียบเรียบร้อยกระจายไปทั่วประเทศ ย่อมแสดงถึงประสิทธิภาพในการป้องกันและปรามปรามอาชญากรรมไม่เป็นผลสำเร็จซึ่งย่อมสะท้อนให้เห็นถึงสภาพการณ์ของการขาดแคลนกำลังตำรวจในการปฏิบัติหน้าที่รักษาความสงบให้แก่ประชาชน ที่ทำให้การวิจัยนำเอาแนวคิดการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่นมาศึกษาและวิจัยเพื่อสร้างรูปแบบตำรวจท้องถิ่น โดยมีกฎหมายรองรับ

ข้อค้นพบของการวิจัยจึงสรุปได้ว่า แนวคิดการวิจัยมาจากการให้คนในชุมชนท้องถิ่นสร้างความปลอดภัยในชุมชนท้องถิ่นด้วยตนเองเพื่อให้ท้องถิ่นมีความปลอดภัยในชีวิตและ

ทรัพย์สินของผู้อยู่อาศัยในชุมชนท้องถิ่นเพื่อลดอาชญากรรมที่เกิดจากการกระทำของ “อาชญากรนอกท้องถิ่น” หรือ “อาชญากรในท้องถิ่นเอง” ที่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อคนในชุมชนท้องถิ่น โดยให้ประชาชนในชุมชนดำเนินการในรูปแบบของการเป็นตำรวจเสียเอง ในรูปแบบที่ไม่ใช่อาสาสมัครตำรวจชุมชน หรือผู้ช่วยเหลือตำรวจ ดังเช่นที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน แต่เป็นองค์กรตำรวจรูปแบบใหม่ที่อยู่ภายใต้สังกัดขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในลักษณะของการกระจายอำนาจให้มีอำนาจหน้าที่ในการป้องกันอาชญากรรม และรักษาความสงบเรียบร้อย สร้างความปลอดภัย และความมั่นคงในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนในชุมชนท้องถิ่น ซึ่งรูปแบบในลักษณะเช่นนี้มีในหลายประเทศ เช่น สหรัฐอเมริกา อังกฤษ ฝรั่งเศส ญี่ปุ่น และประเทศในยุโรป ซึ่งมิใช่เป็นเรื่องใหม่ที่มีการจัดตั้งตำรวจท้องถิ่น ในขณะที่ประเทศไทยยังไม่มีแนวคิดที่จะให้มีตำรวจท้องถิ่นที่จะทำหน้าที่ดูแลความสงบสุข ป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมในท้องถิ่น โดยมีรูปแบบขององค์กรที่จะดำเนินการดังที่เรียกว่าตำรวจท้องถิ่น ที่มีหน้าที่ดังเช่นตำรวจทั่วไปแต่จะจำกัดประเภทอาชญากรรมเพื่อมิให้เกิดความทับซ้อนกับตำรวจ

ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า ผลการวิจัยเป็นไปตามสมมติฐานที่กำหนดไว้